

ព្រះរាជकីប្រាក់ស្ថិតិសង្គមនៃសម្បទ្វារោគជាមួយ (បច្ចុប្បន្ន) ថា

m.sch.prv

សម្បទ្វារោគជាមួយ (បច្ចុប្បន្ន) ថា
ព្រះសង្គមយកទី គណៈមួយតិកនិយកយ
ប្រសុទ ព.ស. ២៣៧០ ព.ស. ១៩៧៦
និងតិក ព.ស. ២៤៣៨ ម.ស. ១៩៩៤

ព្រះរាជធានីសៀមរាបសង្គមទាំងអស់ សាស្ត្រ និងប្រជាពលរដ្ឋ សាខាអាសយដ្ឋាន ចំណេះដឹង ពី ការបង្កើតរាជធានីភ្នំពេញ និងការរំភោគរាជធានីភ្នំពេញ

រូប់រាលិទ្យបត្រិនឡើង

ផ្លូវការណ៍សង្គមរបស់ខ្លួន

បានសំណា ព្រះនាម ចៅន សម្បទ្រព្រះសង្គរដទិន ១

ផែតណាង: ធម្មុយុត្តិកវិង្វុ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ក្រោងដឹក្សាក្នុងសង្គមសម្រេចព្រះសុទ្ធសម្បាតជីវិត (បញ្ជីសិរី) ។

ព្រះអង្គ នៅថ្ងៃយសម្ខូចប្រាជ័ប្រាក់ កំបានប្រព័ន្ធមួលក្រុងសំណាក់
ព្រះឆ្លាបារភ្នៀត (សុត) នៅវីតូ បរិញ្ញិកសេដ្ឋិ៍ ឬជាប្រះអង្គយើងឯធមីនឹងមួល
យុត្តិប្រព័ន្ធតុកចាំងសំបាលម៉ាលាទោះ កំព្រឹមភ្នៀតរាជមក្ខុទេសាក់រៀបឃុប្បុ

លុំកន្លែងមក នៅថ្ងៃ ១ ពេច ខែ មាសាំដ ឆ្នាំ ២០ ឯកសាធក ត.ស.
ពិភព ត.ស. ១៩៨៩ ម.ស. ១៧៧៩ ច.ស. ១៩៩៩ សម្រាប់ប្រព័ន្ធដំណឹង
គ្មាន ព្រះសេវា កំបានចូលមកសំបុត្រដាក់ខេត្តក្រោម ក្នុងគណៈ
ជម្លើយុត្តិឈាន ដោយមានសម្រាប់ ព្រះមហាក្សត្រ ជាព្រះខេត្តរដ្ឋបាល ពី
សុទិន្ទ ជាកម្មភាពបាន អមពភាព ក្រុងក្រាវ ក្រុងក្រាវ បានសាសន-
ជាមួយពិភពលោក បាន

ហេងយោនីក្នុង ព.ស. ២៣៩៨ ត.ស. ១៩៤៤ ច.ល. ១២១៦ នាម្ចា ខាល ន
សំក ខេបបាន សម្រួលព្រះហរិវក្សរភាពសូមរដិបតី ព្រះអង្គផ្លូវ បានធ្វើព្រះរាជ
សុវត្ថភក្សរ ថ្វាយព្រះមេក្រងសេវា សូមព្រះអង្គត្រង់ព្រះរាជនុញ្ញត្រង់មុន
យុត្តិក ព្រមទាំងគម្ពិជក ចំណួន ៩០ គម្ពារ និងព្រះសង្គ ៧ អង្គ មាន ព្រះ
អម្ចកាតីរក្តីត (កេត) ជាដើមដូនមកដែង មកតាំងពួនសាសនេសង្គមួយឱ្យត្រួតកន្លែង
ដោយ នៅក្នុងក្រុងខាងក្រោមនៃបានដែងយ ប្រឡេសកម្មធម្ម ត្រាណោះព្រះមហាបាល (បញ្ហាលីលោ) បាន បានវិលត្រឡប់មកប្រឡេសកម្មធម្មវិញ្ញុ

ព្រះរាជធានីភ្នំពេញសង្គមសម្រាប់សុគទ្ទិសដ្ឋានចិបកី (ចន្ទូសិរី) ។

ព្រះអង្គបានចិត្តមនុវត្តកន្លែងក្នុងសាស្ត្របុរិយាណី ហើយសិក្សាដោយ បស់ខ្លួន ព្រះអង្គភាពរីក្សិត និងអក្សរក្រស្រួល ទាំងអក្សរបុរាណ ក៏បានដោះចំណាត់ថ្លែងតិចឡាក តិចធិម៉ា ភាសាអ្វីរ មគិដែរភាសា ភាសាស្រួលម៉ា មន ល្អៈ តូច ល្អា ភាសាខេមរបុរាណជាមិជ្រួយ

ពេលសម្រួលព្រះមហាក្សត្រ និងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានចាប់ផ្តើមប្រជុំ
ថ្មី និងព្រះមហាក្សត្រ (ព្រះមហាក្សត្រ) និងព្រះសម្បូរ ល អណ្ឌ, ឧបាសក ៤ នាក់ ចុងឆ្នាំ
ព្រះមហា (បញ្ហាស៊ិលោ) ចាន មកតង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ស្ថិតក្នុងខេត្ត
ខាល នស៊ីក ត.ស. ឬពាណិជ្ជ ត.ស. ១៩៥៨ ម.ស. ១៧៧២ ច.ស. ១៩១៦ប្រាំ
ព្រះបាន-សម្រួលព្រះបានអនុដឹង និងកំបាននិមួយព្រះមហា (បញ្ហាស៊ិលោ) ចាន
ចុងក្រោម វគ្គសាលាក្នុង ប្រហែល វគ្គសាលាកំឡូវ ប្រហែល វគ្គសំពិលឃី
សុទ្ធដែល ក្រោងខត្តុមានដំបូង

អំពីចំណោះវិធី

ព្រះមហាត្ស (បណ្តុះសិលោ) ចំនួន ព្រះអង្គមានមហាផ្ទៃយៈសិក្សាប្រជែងសូត្រ បាន
ចេះថា ធ្វើដីឡើងយ៉ា ព្រះគ្រឿងឱ្យបិះក ជាព្រះមហាត្ស ឬ រូបយោត ចេះថា ស្ថាត់ទាំងអស់
អក្សរក្រស្រែវ៉ាន ទាំងអក្សរបុរាណា ទាំងតិះលោក តិះធមិះ ចេះថា អក្សរភាសាសំ
ស្រីត ភាសាយកដឹង សៀវភៅ មន លាន ក្នុង លាន ខេមកប្បរណ្ឌ ថ្វិះទាំងបាន
ក្រោមរយៈប្រព័ន្ធអភិធម៌ប្រឈមិធម៌ អក្សរក្រិះបានសុំ អត្ថិវិបត្តិសុំ ព្រះរាជសាធារណ
បុរិសិក្សា សិក្សាភាសាតា អាតារីឡើងយ៉ា ឯធម៌ក្រោមអត្ថិវិបត្តិ នៅពេលបានប្រឈមិធម៌
ទៅក្នុងបុរិសិក្សា សិក្សាប្រជែងសូត្រ បានសិក្សាបានប្រជែងសូត្រ

ព្រះមហាឌ (បញ្ហាសិល) ធាន ត្រង់មានមហាផីយេ: ប្រកាសនូវក្រប្រឡប់ទីយេ-
ធ័រ ខាងក្រប្រឡប់ទីយេ:ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ នានច្បាប់ចុច្ចាគសម្រាង ដល់ក្រប្រឡប់
ស្រប់បោយកិច្ចការណ៍គ្រែក ម៉ែង សុជាតិ -៤- ព្រះមហាឌម៉ែង សុជាតិ

ព្រះរាជធានីភ្នំពេញសង្គមសម្រាប់សុគន្លោសង្គមចិបកី (ចាម្ចាស់ពេល) ។

លិប្បតីផែលមានសម្បាល និងអធុព្រោះ ដល់យករាល [គ្របាល្អ បុម្ភកគ្រប់គ្រងមួយ] ដោយធម្មតាស្ថាព ធម្មទេសនា បានឆ្លើងកូលបាត្រឡ្យប្រជុំវត្ថេបានយកឱ្យដឹង ត្រឹម និងធាន់ត្រូវនូវប្រព័ន្ធដូចជាយ៉ាងខ្សែក្រើង ក្នុងធម៌និងវិនិយាយប៉ាណានិច្ច និងប្រព័ន្ធទុក្រុមាសនាទុក្រុមយកឱ្យដឹង កំរុងព្រៃែងមួយយាយពេញត្រោះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងប្រជាធិបតេយ្យ

អំពីសម្រាលសក្ខិដែលបាននឹងល

វិធមេរោគ បាន ព្រមទាំង ព្រមទាំង សាធារណជនកម្ពុជា ដើម្បី
ស្វែងរកការណ៍ ក្នុងព្រះទីនឹងសាសនា និងប្រជុំ ក្នុងស្ថាបនប្រជាមន្ត្រី និង
សមាជិកបន្ទាប់ មានផែនការជាមួយនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងក្រសួង

- ១- ជា ព្រះអាវិយាយវិស្សុ តិច្ឆប់ទី ២
 ២- ជា ព្រះវិមាលធ្មន តិច្ឆប់ទី ៣
 ៣- ជា ព្រះមហាថ្មីមាលធ្មន តិច្ឆប់ទី ៤ និង

អំពីស្វាគនេះបាន

លីកសម្គាល់ព.ស. ២៤០៩ ច.ស. ១២២៧ នាំ ឆ្នាំ ២០២៣ ត្រង់បានសម្រាប់
ត្រេវការណ៍ដែលបានរាយការណ៍ឡើង និងបានបញ្ជាក់ថាទីតាំងនៃសាស្ត្រ
និងប្រជាធិបតេយ្យ និងប្រជាពលរដ្ឋ និងប្រជាជាតិ និងប្រជាជាតិ និងប្រជាធិបតេយ្យ

ព្រះរាជធានីភ្នំពេញសង្គមសម្រាប់សុគន្លោសង្គមចិបកី (ចាម្ចាស់ពេល) ។

សិន ហើយសម្រេចពារៈសុគត្តិថាតិ ប្រជែងបានពង្រាល់ខ្លួនក្នុងខេមរបុរាណ ឬ
ដល់មួយុទ្ធសិរីអេមិត្រូវរាជៈ បានកត់ត្រាឌុកធម៌ភ្នែកសិល្បៈកៅ យកទៅបោះពុម្ព
ភ្នែកនិងក្រុងបានឯក ប្រចេសបានាំង ដែលមានក្រឹមឱកដល់សម្បត្តិថ្វីនេះ។

ព្រះសុវត្ថិសម្បោរជាជីបតី ព្រះអង្គគ្រេងបានប្រាកដឱ្យការព្រះសេតិយជំនួយ
នៅតួលបន្ទូមវិករាជការ ដើម្បីតម្លៃទីផ្សារប្រចាំប្រពេល និងព្រះអារម្មណ
ឡាត និងមានសមិទ្ធភាពជាប្រើប្រាស់ឡើងឡើង និងក្នុងវគ្គនាយក និងក្នុងព្រៃទីសាសនាយ

អំពីការសោយ្យត្រេទិន្នន័យ

ក្រោងដីប្រាក់សម្រេចរាយសំខ្លួចព្រះសុទ្ធសម្បជាតិបីបី (ចន្ទូសិរី) ។

ហេតុនេះ ទីបណ្តាកសម្រួលចា “ដីវិកនឹងសង្គមពេករជាំង្មាយ រ៉ែមរលក់
នៅក្នុងបាយម្ខាត ហើយនឹងបានធ្វើប្រយោជន៍ឱ្យលាងធម្មាយទុកច្បែកដី ហើយ
ដីវិកនេះ កើលឃើញថាត្រានឹងខ្លួនសារដែរ លូវ៖តែបានធ្វើប្រយោជន៍អ្មូយ បាតប្បុំ
ច្បាស់លាស់សម្រាប់បាប្បន្ទិងលំសង្គមពេក ច្បាស់លាស់សម្រាប់បាប្បន្ទិងលំសង្គម
ពុទ្ធសាស្ត្រាកំណែ ទីបណ្តាកនេះឯងរស់នៅម៉ានឹងខ្លួនសារយ៉ាងពិតប្រាកដ ប្បុំប្បុំ
ដូចជាសម្រេចប្រាប់សុគត្តិនាយកតែមានចិបតិសិរីសង្គមនាយក ឬឆ្នាំស៊ិលោ
ជាន់ ព្រះសង្គ្រោះដីតុលាជម្រូយតិច និងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រះអង្គភាព
មេដ្ឋានព្រះដន្តូលិនិត្យបានត្រួមតែ ៦៤ ព្រះវេស្សាត់តែប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា ព្រះអង្គភាព
សេវាភាស់នៅ អស់ការិយាល័យនៃថ្ងៃ ដោយកម្លាំងមានវិវិឌ្ឍ ដើម្បីប្រយោជន៍
ដែលមានដឹងជាប្រើប្រាស់ ជាំងប្បុំដីតិ និងជាំងត្រូវបាន ត្រូវជាយកមកជាឌ្ឋានតិតិ
នៃព្រះប្បុំទីយុទ្ធសាស្ត្រានៅខាងមុខ និងមានខ្លាងការតុលាជ ដល់សិស្សានុសិស្ស
សិប្បាហសិទ្ធិប្រយោជន៍ម្ខាត នាមពេកប្បញ្ញការ”។

ព្រះរាជដ្ឋានក្រសួងពេទ្យព្រះសុត្រនាល់ព្រះមិហ៌ (បណ្តាលីលោ) ចំណាំ

ព្រះរាជបណ្តាល

សម្រាប់ព្រះសុត្រនាល់ព្រះមិហ៌ (បណ្តាលីលោ) ចំណាំ នានា ព្រះរាជបណ្តាល ក្រសួងពេទ្យ

(១)- លោកសម្បូរ ត្រូវរារក្សាទុដុលធម្មនឹងជាបុត្រូយ

(២)- លោកសម្បូរ កំពើឱ្យនឹងប្រជុំជារុយ ផែលចូលចិត្តលាយករ

(៣)- លោកសម្បូរ លោកសម្បូរកំពើឱ្យនឹងប្រជុំជាស្ថានយ

សេចក្តីពន្លេសម្រេច

(១)- លោកសម្បូរ ត្រូវបានដាក់ប្រធ័រត្រូវតាមធនធានីរាជរាជក្រសួងពេទ្យ និងប្រជុំជាបុត្រូយ ផែលរក្សាទុកនូវពុជាពង្រូរបសិទ្ធនានា ហើយនឹងបានបង្កើតិត្តិភាពធនធានីរាជរាជក្រសួងពេទ្យ និងប្រជុំជាបុត្រូយ ជាបុត្រូកបំឆ្លោះពីរជាបុត្រូកបំឆ្លោះពីរ

(២)- លោកសម្បូរ កំពើបានបង្កើតិត្តិភាពធនធានីរាជរាជក្រសួងពេទ្យ ហើយបានបង្កើតិត្តិភាពធនធានីរាជរាជក្រសួងពេទ្យ និងប្រជុំជាបុត្រូយ ផែលចូលចិត្តលាយករ តែកាលណាតែបន្ទាន់ខ្លះ និងប្រជុំជាបុត្រូយ កំពើបានបង្កើតិត្តិភាពធនធានីរាជរាជក្រសួងពេទ្យ និងប្រជុំជាបុត្រូយ

(៣)- លោកសម្បូរ កំពើជាស្ថានសញ្ញាប់ចម្លាច់ពីត្រីយាម្មាន នៅម្ខាន ឬផ្លូវ ស្ថាននៅឯធម្មាយកំនែង ដៃផែលមិននៅម្ខានឡើង លោកសម្បូរ មិនមែនតែជាកំនែងសញ្ញាប់ចម្លាច់ពីត្រីយាម្មាន នៅម្ខាន ឬផ្លូវ ស្ថានសញ្ញាប់ចម្លាច់ពីត្រីយាម្មាន នៅម្ខាន ឬផ្លូវ ត្រូវបានបង្កើតិត្តិភាពធនធានីរាជរាជក្រសួងពេទ្យ និងប្រជុំជាបុត្រូយ កំពើបានបង្កើតិត្តិភាពធនធានីរាជរាជក្រសួងពេទ្យ ត្រូវបានបង្កើតិត្តិភាពធនធានីរាជរាជក្រសួងពេទ្យ និងប្រជុំជាបុត្រូយ

